

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225 / 219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smsm.lt, <http://www.smsm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023- - Nr. SR-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO IR TĖSTINIO MOKYMOSI ĮSTATYMO NR. VIII-822 2, 4, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 91 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO IR TĖSTINIO MOKYMOSI ĮSTATYMO NR. VIII-822 2, 4, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 9¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO“

Teikiame Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo Nr. VIII-822 2, 4, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo Nr. VIII-822 2, 4, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Poreikį keisti Įstatymo projektą sąlygoja siekis teisinio reguliavimo priemonėmis sukurti sistemiškai veikiančias paskatas suaugusiems asmenims plėtoti bendrąsias ir su profesine veikla susijusias kompetencijas. Dabartinė mokymosi visą gyvenimą (toliau – MVG) politika Lietuvoje yra fragmentuota, o suaugusiųjų neformaliojo švietimo būklė nepakankamai atliepia asmens ir darbo rinkos poreikius. Lietuva yra viena iš 20 proc. ES valstybių su didžiausiais įgūdžių darbo rinkoje neatitikimais. Daugiau nei 40 proc. Lietuvos gyventojų teigia, kad jų turimi gebėjimai neatitinka poreikio pagal turimą profesiją. 26 proc. iš gyventojų, teigiančių, kad jų turimi gebėjimai neatitinka poreikio pagal turimą profesiją, susiduria su kompetencijų trūkumu. Tyrimai rodo, kad nors kai kurios Lietuvos suaugusiųjų kompetencijos yra pakankamos ar augančios, bendras MVG mastas šalyje pastaraisiais metais beveik nekito ir neartėjo prie ES vidurkio. 2022 m. STRATA pateiktoje Statistinės žmogiškųjų išteklių būklės ataskaitoje nurodoma, kad suaugusiųjų švietimo lygis Lietuvoje 2021 m. pasiekė 8,5 proc. Eurostato duomenimis, ES vidurkis 2021 m. – 10,8 proc. (Eurostat, Participation rate in education and training (last 4 weeks) by sex and age). 2022 m. duomenimis, per pastarąsias keturias savaites mokėsi 8,5 proc. 25–64 m. Lietuvos gyventojų, tai yra tiek pat, kiek mokėsi ir 2021 m. Lyčių skirtumai išliko: 2022 m. mokėsi 10,2 proc. Lietuvos moterų ir 6,8 proc. vyrų (metais anksčiau – atitinkamai 10,2 ir 6,7 proc.) (Oficialiosios statistikos portalas, Mokymosi visą gyvenimą lygis (25–64 metų amžiaus gyventojų). Suaugusiųjų neformaliojo švietimo ir įgūdžių kokybės bei atitikties darbo rinkos poreikiams srityse pastebimi teigiamų pokyčių signalai (STRATA, Lietuvos žmogiškojo kapitalo būklė, 2022).

Rengti Įstatymo projektą paskatino:

- 2021 m. kovo 4 d. Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planas, kuriame išdėstytas siekis sukurti socialiniu požiūriu stiprią Europą, kurioje daugiausia dėmesio būtų skiriama piliečių įgūdžiams tobulinti, o Lietuva įsipareigojo iki 2030 m. pasiekti, kad mokymosi veikloje kasmet dalyvautų bent 53,7 proc. 25–64 metų amžiaus žmonių.

- ES Tarybos rekomendacija dėl individualių mokymosi sąskaitų, kurioje siūloma šalims narėms papildyti esamas priemones ir tolesnį politinių įsipareigojimų įgyvendinimą, įgalinant asmenis ir suteikiant jiems paramą bei priemonių, kurių jiems reikia įgūdžių tobulinimo ar persikvalifikavimo tikslais visais įgūdžių lygmenimis.

- Teikiamu Įstatymo projektu atliepiamos ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) 2021 metais Lietuvai parengtoje įgūdžių strategijoje išskirtos aukšto lygio rekomendacijos – didinti informuotumą apie suaugusiųjų mokymosi naudą ir galimybes, internete teikiamą informaciją apie suaugusiųjų mokymosi naudą, galimybes ir finansavimą skelbiant vieno langelio principu veikiančiame interneto portale.

- Taip pat ir vieną iš pagrindinių susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos 2021–2030 m. įsipareigojimų – sukurti ir įdiegti mokymosi visą gyvenimą tikslinės finansinės paramos sistemą, suteikiančią galimybę didelei visuomenės daliai gauti paramą mokymui(si) ir savo nuožiūra ją panaudoti profesinėms ir bendrosioms kompetencijoms įgyti, bei išplėtoti senjorų mokymosi galimybes.

- Valstybės kontrolės atlikto ir 2023 m. vasario 9 d. paskelbto MVG vertinimo rezultatai rodo, kad iki šiol nėra sukurta funkcionuojanti, patogi ir visuomenei patraukli suaugusiųjų MVG sistema. Šiuo Įstatymo projektu atliepiama Valstybės kontrolės vertinime pateikta rekomendacija „įdiegti vieno langelio principu veikiančią elektroninę sistemą (individualias mokymosi paskyras), kuri būtų patraukli vartotojams ir skatintų mokytis“.

- Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta su negrąžintina finansine parama susijusi stebėsenos ir įgyvendinimo priemonė Nr. 107 „Įsigaliojęs Suaugusiųjų švietimo įstatymas, nustatantis suderintą MVG sistemos modelį ir jo veikimo principus“, kuris padės teisiškai įtvirtinti aiškesnę suaugusiųjų įgūdžių ugdymo sistemą ir įveikti Europos Komisijos pasiūlyme dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo nurodytą iššūkį, kad iki šiol MVG politika Lietuvoje yra fragmentuota.

Neformalusis mokymasis yra svarbiausia suaugusiųjų mokymosi sistemos dalis, nes jo trukmė ir organizavimas yra lankstesni nei formaliojo mokymosi, o programos paprastai trumpesnės. Esminiai iššūkiai, lemiantys nepakankamą kokybiško suaugusiųjų neformaliojo švietimo progresą Lietuvoje, susiję su šiomis problemomis:

- valstybės mastu nėra bendro nacionalinio portalo, kuris veiktų vieno langelio principu ir būtų skirtas sujungti mokytis norinčius suaugusius asmenis su mokymo teikėjais, o valstybei leistų finansuoti suaugusiųjų mokymąsi prioritetinėse srityse;

- nors ir aukštojo, ir profesinio mokymo srityse Lietuvoje įdiegti tvirti formaliojo mokymosi kokybės užtikrinimo mechanizmai, jie netaikomi valstybės finansuojamose neformaliojo suaugusiųjų švietimo programose, tad šios švietimo paslaugos neturi bendros kokybės užtikrinimo tvarkos;

- suaugusiųjų asmenų kompetencijų plėtojimas iki šiol buvo skatinamas per skirtingas tikslines grupes, projektus ir priemones, trūksta tvaraus koordinavimo ir tarpministerinės struktūros, kuri vadovautų formuojant įgūdžių politiką ir būtų už ją atsakinga;

- nėra sąsajų su švietimo registrais, kuriuose būtų kaupiama informacija apie suaugusiųjų neformalųjį mokymąsi, apie mokymų baigimą liudijančius pažymėjimus;

- nepakankamas informuotumas apie suaugusiųjų mokymosi naudą ir galimybes lemia motyvacijos, reikalingos dalyvauti suaugusiųjų mokymosi programose, trūkumą;

- neformaliojo suaugusiųjų mokymosi fragmentacija pasireiškia per nesisteminę, projektinėmis lėšomis finansuojamą konkursinę veiklą, kurią vykdo savivaldybės. Vykdomiems mažos apimties projektams trūksta tęstinumo, organizavimo skaidrumo.

Siekiant spręsti šias problemas, Įstatymo projektu įtvirtinamos prielaidos diegti vieno langelio (Individualių mokymosi paskyrų – IMP) elektroninę informacinę sistemą kaip bendrą nacionalinį portalą, taip skatinant darbingo amžiaus suaugusiųjų asmenų mokymąsi visą gyvenimą.

Kuriama IMP sistema yra centralizuota ir universali mokymo programų bazė. Sistema veiks kaip įrankis skaidrumui užtikrinti ir suaugusiųjų švietimo sistemos patikimumui didinti. Patikimumas bus užtikrinamas identifikuojant mokymų teikėjus ir sistema besinaudojančius asmenis, organizuojant programų finansavimą per IMP sistemą bei renkant ir analizuojant duomenis apie visuomenės mokymosi įpročius.

Lietuvoje suaugusiųjų neformaliojo mokymo ir perkvalifikavimo paslaugos yra priskirtos bent 3 ministerijų ir joms pavaldžių įstaigų kompetencijai: Švietimo, mokslo ir sporto, Ekonomikos ir inovacijų bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija per Užimtumo tarnybą bedarbiams ir menkai daliai užimtųjų asmenų įgyvendina kompetencijų plėtojimo galimybes, Ekonomikos ir inovacijų ministerija taip pat įgyvendina projektus, nukreiptus į įmonių darbuotojų mokymus (dalinį finansavimą skiriant įmonėms), Švietimo, mokslo ir sporto ministerija organizuoja nedidelės apimties programas, nukreiptas į bendrųjų kompetencijų plėtrą, taip pat skiria finansavimą tęstinio profesinio mokymo programoms įgyvendinti, kuriose dažniausiai mokosi asmenys, siekiantys patobulinti tam tikros srities turimas kompetencijas. Diegiant bendrą nacionalinį portalą individualių mokymosi paskyrų principu siekiama, kad juo, kaip kokybiškų suaugusiųjų mokymosi paslaugų portalu, galėtų pasinaudoti ir kitos šioje srityje veikiančios institucijos. Numatoma, kad IMP sistemos veikimo pradžioje Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos bei Užimtumo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos investicijos bus nukreipiamos į kompetencijų plėtoją. Taip pat IMP sistemoje siekiama sudaryti galimybę paskyras turėti įmonėms. Per įmonių paskyras galėtų būti realizuojamos Ekonomikos ir inovacijų ministerijos intervencijos į kompetencijų plėtojimo sistemą. Tolimesnis sistemos plėtros etapas apimtų Vidaus reikalų ministerijos poreikių įtraukimą, sudarant galimybes valstybiniame sektoriuje dirbantiems asmenims rasti specializuotus mokymosi pasiūlymus, taip pat planuojama derinti sveikatos apsaugos ir žemės ūkio sektorių interesus.

Įstatymo projektas parengtas įgyvendinant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, darbus:

1. 1.9.2 veiksmą „Standartizuoti ir įgalinti vieno langelio principu teikiamas formaliojo, neformaliojo ir savarankiško mokymosi pripažinimo paslaugas, padedančias lanksčiai pereiti iš vieno švietimo lygmens į kitą“;
2. 1.9.3 veiksmą „Parengti bendros mokymosi visą gyvenimą sistemos modelį, apimančią valdysenos, prioritetinių grupių ir programų nustatymo principus, kokybės užtikrinimo, finansavimo sistemos elementus, ir įtvirtinti modelio teisinį reglamentavimą Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatyme“;
3. 1.9.4 veiksmą „Įdiegti vieno langelio principu veikiančią elektroninę sistemą, įgyvendinančią bendros mokymosi visą gyvenimą sistemos modelį ir teikiančią informaciją gyventojams apie kompetencijų plėtojimo programas“;
4. 1.9.5 veiksmą „Teikti paramą profesinių ir bendrųjų kompetencijų, susietų su prioritetiniais ekonomikos sektoriais, plėtojimui, sudarant sąlygas aukštosios mokykloms didinti suaugusiųjų mokymui skirtų programų ir modulių pasiūlą“;
5. 1.9.6 veiksmą „Sukurti priemones ir didinti paramą mažiau mokytis linkusioms visuomenės grupėms (trečiojo amžiaus universitetams ir senjorams, žemesnės kvalifikacijos, mažas pajamas gaunantiems asmenims) įsitraukti į formaliojo ir neformaliojo švietimo programas“.

Įstatymo projekto nuostatos taip pat sukuria prielaidas įgyvendinti 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1016, pažangos priemonę 12-003-03-05-01 „Įdiegti vieną langelį karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“.

Atsižvelgiant į tai, jog pirminė investicija į sistemą numatoma naudojantis RRF lėšomis, planuojama, jog mokymosi galimybėmis iki 2026 m. pasinaudos bent 21 600 18–65 metų amžiaus asmenų, naudodamiesi bendra IMP sistema, baigs mokymo programas (iš kurių bent 40 proc. būtų skirtos skaitmeniniams įgūdžiams tobulinti). Į šį rodiklį nebus įtraukiami asmenys, kurie užsiregistravo, tačiau nebaigė mokymo programos. Papildomai mokymosi galimybių finansavimas

bus užtikrinamas naudojant Europos socialinio fondo 2021–2027 finansavimo programos lėšas, tam skiriant daugiau nei 40 mln. Eur. Vertinant finansavimo programos pratęsimo galimybes, planuojama, kad šis finansavimas bus skiriamas apytiksliai iki 2030 m. ir tai sudarys sąlygas patobulinti kompetencijas maždaug 100 tūkst. asmenų. Kompetencijas patobulinusių asmenų skaičius prognozuojamas vertinant, jog vienam asmeniui bus skiriama iki 500 Eur kompetencijų tobulinimui finansuoti, asmuo pasinaudoti parama galės vieną kartą per penkerių metų laikotarpį. Toks dydis nustatytas atsižvelgiant į rinkoje egzistuojančius kompetencijų plėtojimo programų įkainius: aukštųjų mokyklų ar profesinio mokymo įstaigų siūlomos bazinių skaitmeninių ar inžinerijos kompetencijų plėtojimo programos, kurių apimtis siekia 3–10 kreditų, dažniausiai yra ne brangesnės nei 500 Eur.

IMP sistemoje būtų sudaroma galimybė stebėti šiuos kiekybinius rodiklius: IMP sistemoje paskyrą atsidariusių asmenų bei teikėjų skaičių, besimokančiųjų asmenų skaičių, mokymų programą pradėjusių ir baigusią asmenų skaičių, aktyvių mokymo programų, esančių IMP sistemoje, skaičių, mokymo programų skaičiaus pasiskirstymą filtruojant pagal švietimo sritis ir jas pasirinkusių asmenų skaičių. Prireikus būtų įmanoma sudaryti galimybę stebėti ir kitus IMP sistemoje generuojamus duomenis pagal pageidaujamus parametrus.

IMP sistemos tinklalapyje bus teikiama informacija apie įgūdžių tobulinimo galimybes pasinaudojant viešosiomis ir privačiomis (darbdavio, asmens ar kt.) lėšomis, konsultavimo galimybes, įgūdžių tobulinimo programų pasirinkimą ir mokymo teikėjus, ataskaitos ir kt. Asmenims, siekiantiems mokytis, ir mokymosi teikėjams IMP informacinėje sistemoje bus sukuriama paskyros. Paskyroje teikėjai administruos savo pasirinktas programas, formuos mokymosi grupes ir pan., o asmenys savo paskyroje atliks mokymosi programų pasirinkimą, sudarys mokymosi sutartis, fiksuos dalyvavimo procesą. Duomenys apie mokymo programas, mokymo teikėjus į tinklalapį pateks tiesiogiai iš IMP informacinės sistemos, kurioje nuolat bus palaikoma aktuali informacija apie atitinkamu periodu planuojamas vykdyti ir vykdomas mokymo programas ir vykdymo ypatumai, kalendorius (tvarkaraštis). IMP sistema kuriama panaudojant valstybės jau naudojamas informacines sistemas bei duomenų bazes. Tai reiškia, kad IMP informacinė sistema kuriama Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (toliau – LAMA BPO) sistemos pagrindu, taip užtikrinant nuoseklumą naudojant esamą ir efektyviai, kokybiškai veikiančią sistemą. IMP sistemoje dalyvaujantys mokymo teikėjai turės būti registruojami Švietimo ir mokslo institucijų registre (ŠMIR) kaip švietimo teikėjai, o švietimo programa turės būti registruojama Neformaliojo švietimo programų registre (NŠPR). Plačiau modelio rodikliai (siekiami rezultatai) apibrėžti švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-851 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-05-01 „Įdiegti vieną langelį karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“ aprašo patvirtinimo“.

Įstatymo projektu siekiama užtikrinti sklandžiai veikiančią IMP sistemos valdymo mechanizmą. IMP sistemos savininkas – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, kuri būtų atsakinga už pagrindinių rodiklių (įtvirtintų NPP, ŠPP ir priemonės aprašymo lygmenyse) pasiekimą, stebėjimą, kaip kinta Europos Sąjungos lygmeniu matuojami suaugusiųjų švietimo rodikliai. IMP sistemos valdytoju taptų Europos socialinio fondo agentūrai (ESFA), kuriai pavestas koordinuoti IMP sistemos diegimas. ESFA būtų atsakinga už tinkamą sistemos įdiegimą ir jos sklandų veikimą, vykstančių procesų stebėjimą, informacijos apie dalyvius rinkimą ir problemų, kurios gali būti susijusios tiek su IMP sistemos veikimu, tiek su iškeltų rodiklių siekimu, stebėjimą, identifikavimą ir siūlymų, kaip jas spręsti, teikimą valdymo grupei. Taip pat ESFA bus atsakinga už viešinimo strategijos, skirtos pritraukti asmenis dalyvauti IMP sistemoje, vykdymą. Įstatymo projekte taip pat siūloma sudaryti IMP sistemos valdymo grupę, į kurią atstovus deleguotų šioje sistemoje dalyvaujančios ministerijos (šiuo metu tai yra Ekonomikos ir inovacijų, Socialinės apsaugos ir darbo ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija) ir šios sistemos veiklą užtikrinančios institucijos. ESFA būtų įpareigota teikti informaciją IMP sistemos valdymo grupei, kuri, įvertinusi siūlymus, pateiktų juos arba IMP sistemos savininkui švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, arba, pagal poreikį, teiktų juos svarstyti Vyriausybės sudarytai komisijai, koordinuojančiai nacionalinę žmogiškųjų išteklių stebėseną. Sprendimai, kurie būtų priimti IMP sistemos savininko Švietimo,

mokslo ir sporto ministerijos, arba Vyriausybės sudarytos komisijos, koordinuojančios nacionalinę žmogiškųjų išteklių stebėseną, būtų perduodami IMP sistemos valdytojui (ESFA) įgyvendinti. Sistemos veiklą užtikrinančios institucijos yra šios:

1. Europos socialinio fondo agentūra (ESFA) – institucijai pavesta koordinuoti IMP sistemos diegimą ir užtikrinti jos sklandų veikimą;
2. LAMA BPO – informacinės sistemos valdytojas;
3. Kvalifikacijų ir profesinių mokymų plėtros centras (KPMPC) – IMP sistemoje skelbiamų ir valstybės finansavimų pretenduojančių gauti programų ir teikėjų kokybės stebėsenos užtikrinimas, programų vykdymo ir teikėjų patikra;
4. Nacionalinė švietimo agentūra – IMP sistemos funkcionavimui reikalingų ir Nacionalinės švietimo agentūros valdomų registrų sąveikos su IMP sistema įdiegimas.
5. IMP sistemos valdymo grupė – teikia svarstyti IMP sistemos veikimo ataskaitą Vyriausybės komisijai, koordinuojančiai nacionalinę žmogiškųjų išteklių stebėseną. Individualių mokymosi paskyrų sistemos valdymo grupės nuostatus ir personalinę sudėtį tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras.

Švietimo, mokslo ir sporto ministras, gavęs Vyriausybės sudarytos komisijos, koordinuojančios nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos vykdymą, nuomonę, ne rečiau nei kartą per dvejus metus, bet ne vėliau nei iki tam tikrų metų gegužės 1 dienos, Vyriausybei tvirtinti teiktų prioritetingas Individualių mokymosi paskyrų sistemoje teikiamų valstybės finansuojamų programų sritis ir prioritetingas asmenų grupes.

Įvardintos institucijos yra pasirengusios sistemos plėtojimui ir detalios jų veiklos bei jų finansavimas yra numatytas IMP sistemos sukūrimo projekte, kuris bus finansuojamas Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano lėšomis. Finansavimo projektas šiuo metu vertinamas Centrinės projektų valdymo agentūros, preliminariai planuojama, jog projekto finansavimo sutartis bus pasirašyta balandžio mėnesį.

Įstatymo nuostatų įgyvendinimui skirti valstybės biudžeto lėšų nereikės. Įstatymo nuostatomis, susijusioms su IMP sistemos sukūrimu ir mokymosi galimybių finansavimu, įgyvendinti bus skiriamas Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytas finansavimas – 18,2 mln. Eur. Šios lėšos užtikrins sistemos veikimą iki 2026 m. III ketv. Papildomai mokymosi galimybių finansavimas bus užtikrinamas naudojant Europos socialinio fondo + lėšas, tam skiriant daugiau nei 40 mln. Eur. Šis finansavimas bus skiriamas apytiksliai iki 2030 m. Atsižvelgiant į tai, kad ne visi asmenys galėtų pasinaudoti IMP sistemos teikiamomis naudomis, numatoma skirti papildomas lėšas šioms tikslinėms grupėms: iki 2 mln. Eur – trečiojo amžiaus universitetams (toliau – TAU) finansuoti (modelis derinamas su TAU atstovais, įtraukiami NVO švietimo tinklo atstovai); iki 2 mln. Eur – bendrojo ugdymo nebaigusiujų suaugusiųjų asmenų įtraukimui į švietimo sistemą (numatoma atnaujinti bendrojo ugdymo teikimo modelį suaugusiesiems); iki 13 mln. Eur – suaugusiųjų švietimui skatinti savivaldybėse (koordinatoriams stiprinti, specifiniams veiklos algoritmams, žemos kvalifikacijos asmenims pritraukti).

Įstatymo projektu keičiamas įstatymas taip pat derinamas su 2023 m. balandžio 1 d. įsigaliosiančiu Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymu Nr. XIV-1268. Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas parengtas.

Įstatymo projektas įgyvendina ir 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1016, pažangos priemonę 12-003-03-05-01 „Įdiegti vieną langelį karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“, neprieštarauja Europos Sąjungos teisei. Jis neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Teikiamas Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

2021 m. gegužės 31 d. švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu (Nr. V-954) sudaryta darbo grupė, kurios tikslas – parengti siūlymus Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio

mokymosi įstatymo pakeitimo projektui bei Individualių mokymosi paskyrų modeliui. Darbo grupę sudarė įvairių institucijų (Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos profesinio mokymo įstaigų asociacijos, Užimtumo tarnybos, Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro, „Investuok Lietuvoje“) atstovai. Pagal pateiktus siūlymus kurtas Individualių mokymosi paskyrų sistemos modelio aprašymas ir parengtas teikiamo Įstatymo projektas.

Dėl IMP sistemoje dalyvaujančių mokymo teikėjų pritraukimo vykdyti nuotoliniai konsultaciniai susitikimai su aukštosiomis ir profesinėmis mokyklomis, privačiais mokymų teikėjais.

2021 m. liepos 1 d. organizuotas Lietuvos neformaliojo suaugusiųjų švietimo tarybos posėdis, kurio metu buvo aptarta kuriama neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistema, veikianti vieno langelio principu, bei pristatytas Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo pakeitimo projektas.

2022 m. rugsėjo 29 d. rengta strateginė sesija su projekto partneriais Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centru, Europos socialinio fondo agentūra, Lietuvos aukštojo mokslo asociacija bendrajam priėmimui organizuoti bei suinteresuotomis Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos profesinio mokymo įstaigų asociacijos, Užimtumo tarnybos, Vyriausybės kanceliarijos atstovais, jos metu pasiūlyta IMP IS administravimo ir finansavimo tvarką bei kokybės vertinimo tvarką nustatyti atskirais tvarkos aprašais, į pastabas atsižvelgta.

2022 m. gruodžio 2 d. organizuotas darbinis derinimas su projekto, įgyvendinamo remiantis Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmu „Įdiegti vieno langelio principu veikiančią elektroninę sistemą, įgyvendinančią bendros MVG sistemos modelį ir teikiančią informaciją gyventojams apie kompetencijų plėtojimo programas“, partneriais Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centru, Europos socialinio fondo agentūra, Lietuvos aukštojo mokslo asociacija bendrajam priėmimui organizuoti. Gautos pastabos dėl įgaliojimų administruoti IMP IS institucijų kiekio, sąvokų, apibūdinančių IMP sistemą, pastabos įvertintos ir į jas atsižvelgta.

Įstatymo projektas 2022 gruodžio 30 d. teiktas derinti Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos universitetų rektorių konferencijai, Lietuvos kolegijų direktorių konferencijai, Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijai, Lietuvos profesinio mokymo įstaigų asociacijai, Nacionaliniam švietimo NVO tinklui. Gautos išvados darbo tvarka suderintos su Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Kultūros ministerija, Finansų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija pateikė išvadas, kad projektui pastabų neturi.

2023 m. sausio 20 d. įvyko Vyriausybės komisijos nacionalinei žmogiškųjų išteklių stebėsenai koordinuoti posėdis, kurio metu svarstytas Individualių mokymosi paskyrų sistemos modelis ir jo įtvirtinimas Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatyme bei nutarta Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai parengti siūlymus dėl tikslinių grupių ir prioritetinių mokymų sričių, finansuojamų per Individualių mokymosi paskyrų sistemos modelį, nustatymo ir pristatyti siūlymus kitame Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos koordinavimo komisijos (toliau – NŽISK) posėdyje. Ekonomikos ir inovacijų ministerijai parengti siūlymus dėl darbdaviams skirtų priemonių dirbančiųjų mokymams ir Individualių mokymosi paskyrų sistemos modelio pritaikymo šioms priemonėms įgyvendinti ir pristatyti siūlymus kitame NŽISK posėdyje.

2023 m. vasario 10 d. įvyko antrasis Vyriausybės komisijos nacionalinei žmogiškųjų

išteklių stebėsenai koordinuoti posėdis, kurio metu pristatyti siūlymai dėl tikslinių grupių ir prioritetinių mokymų sričių, finansuojamų per Individualių mokymosi paskyrų sistemos modelį, nustatymo.

Įstatymo projektas patikslintas atsižvelgus į gautą Vyriausybės kanceliarijos dalykinio vertinimo pažymą (Nr. NV-516) ir Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės išvadas (Nr. NV-494 ir NV-663). Po pakartotinio teikimo gautos pastabos darbo tvarka suderintos su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Finansų ministerija. Pastabos, į kurias Švietimo, mokslo ir sporto ministerija neatsižvelgė, pateikiamos pastabų derinimo pažymoje.

Pastabas pateikė Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“, visuomeninė organizacija „Senjorų pasaulis“. Minėtos organizacijos su ministerijos argumentacija supažindintos pateikiant informaciją elektroniniu paštu. Pastabos, į kurias Švietimo, mokslo ir sporto ministerija neatsižvelgė, pateikiamos pastabų derinimo pažymoje.

Atsižvelgiant į tai, kad įstatymo projektu siūlomos keisti keičiamo įstatymo 9 ir 16 straipsnių nuostatos dėl savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliojimų perdavimo savivaldybės merui nėra ypatingai skubios ir tikėtina negalėtų sutrikdyti informacijos apie neformalųjį suaugusiųjų švietimą sklaidą savivaldybėje, taip pat atsižvelgiant į Seimo statute nustatytus teisės aktų svarstymo ir priėmimo Seime procedūrų terminus, įstatymo projektu yra siūloma nustatyti, kad šios nuostatos įsigalioja nuo įstatymo oficialaus paskelbimo dienos.

Įstatymo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Mokymosi visą gyvenimą departamento (direktorius Julius Jakučinskas, tel. +370 656 03 011, el. p. Julius.Jakucinskas@smsm.lt) Neformalaus švietimo skyriaus (vedėjas Tomas Pūtys, tel. +370 686 13 797, el. p. Tomas.Putys@smsm.lt) vyriausioji specialistė Giedrė Ulytė (tel. +370 620 30 635, el. p. Giedre.Ulyte@smsm.lt).

PRIDEDAMA. Įstatymo projektas, 4 lapai.

Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.

Aiškinamasis raštas, 15 lapų.

Nutarimo projektas, 1 lapas.

Pastabų derinimo pažyma, 3 lapai.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 3 lapai.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždinienė

Giedrė Ulytė, tel. +370 620 30 635, el. p. giedre.ulyte@smsm.lt